

БӨЛІМ: ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛДАР

Сабақтағы кері байланыс түрлері

ЖАРИЯЛАНДЫ
07.11.2015СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/2053/>

Кіріспе

Кері байланыс — мұғалім мен оқушы арасындағы тиімді оқу үдерісінің маңызды бөлігі. Ол оқушының оқу мақсаттарына қаншалықты қол жеткізгенін анықтауға, оқытуды түзетуге және оқушыны ынталандыруға мүмкіндік береді. Кері байланыс — тек баға қою емес, ол **оқушыны алға жетелейтін нақты нұсқаулық**.

Кері байланыстың негізгі мақсаттары:

- Оқушының **білім деңгейін анықтау**
- Оқытуды **жетілдіру және бейімдеу**
- Оқушының **өзін-өзі бағалау дағдыларын дамыту**
- **Мотивацияны арттыру**
- **Қателерді түзету** және дұрыс бағыт беру

Сабақтағы кері байланыстың негізгі түрлері:

1. Ауызша кері байланыс

- Сабақ барысында мұғалімнің немесе оқушының ауызша пікірі.
- Мысалы:
 - «Жарайсың!»,
 - «Керемет жауап, бірақ мына тұсын толықтырып көр»,
 - «Қызықты ой айттың, келесі жолы нақты мысал келтірсең, тіпті жақсы болар еді».

2. Жазбаша кері байланыс

- Оқушының дәптеріне, жұмыс парағына немесе эссесіне берілетін нақты жазбаша ескертпелер мен ұсыныстар.

- Мысалы:

- ✓ «Дәлелің орынды, бірақ қорытындысы әлсіз. Қайта қара».
- ✗ «Бұл тұста фактіге сүйену керек еді».

3. Символдық кері байланыс

- Белгілер немесе пиктограммалар арқылы:

- □ - дұрыс
- □ - қате
- □ - үздік жауап
- □ - түсініксіз

4. Эмоционалды кері байланыс

- Жымию, бас изеу, ишара арқылы қолдау көрсету.

5. Оқушыдан оқушыға (пир/топтық) кері байланыс

- Оқушылар бір-бірінің жұмысын бағалайды немесе пікір береді.

- Мысалы: “Сенің жауабыңда негізгі ой бар, бірақ нақты дәлел жетіспейді” – дейді сыныптасы.

6. Өзіндік кері байланыс (өзін-өзі бағалау)

- Оқушы өзінің жұмысын өзі бағалап, келесі қадамдарын жоспарлайды.

- Мысалы: «Мен бұл тапсырманы 80%-ға дұрыс орындадым. Қиын болған тұсы – терминдерді жаттау».

7. «Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі

- Екі жақсы тұсын, бір жақсартуға тиісті тұсын айту.

- □ «Сен нақты мысал келтірдің»

- □ «Сенің сөйлеу тілің анық»
- □ «Келесі жолы дәлеліңді сызбамен көрсетсең, тіпті жақсы»

8. Бағалау критерийлеріне негізделген кері байланыс

- Алдын ала берілген критерийлер бойынша:
 - Мысалы: «Сенің жауабың 2-критерийге сай келеді, бірақ 3-критерий бойынша нақты дәлел жоқ»

Қорытынды

Кері байланыс — оқушыны қолдау, жігерлендіру және дамыту құралы. Ол **сын емес, дамытушы** сипатта болуы тиіс. Түрлі әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, мұғалім сабақтағы кері байланысты тиімді ұйымдастыра алады. Нәтижесінде оқушы өз қателігін түсініп, келесі жолы жақсы нәтиже көрсетуге ұмтылады.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.